

Борба против болести и штетници во органското пчеларство

Американски гнилеж

Ова е најтешка болест на пчелното легло, па и на пчелното семејство воопшто. Распространета е во целиот свет, нанесува огромни штети, особено во потоплите географски реони.

Болеста ја предизвикува бактеријата **Bacillus larvae White**.

Во Р. Македонија постои законски пропишана процедура со која заболените пчелни семејства се пријавуваат во надлежните институции и стручно лице од истата институција кој зема заразен материјал за анализа.

Доколку се утврди оваа болест, заразените пчелни семејства се угушуваат и заедно со сандаците се палат по што пчеларот од државата добива парично обесштетување. Оваа болест не е зооноза (не е опасна по човек), но е заразна болест на пчелите и доколку не се открие на време може да направи големи штети.

Варно легло

Оваа болест е застапена на скоро сите пчеларници во Р. Македонија со фреквенција од 1 до 3%, но истата не е економски значајна поради тоа што може да се излечи. Во исклучиво родни години болеста исчезнува сама од себе, а добри резултати се постигнуваат со стеснување на просторот во сандакот проследен со додавање на меден раствор на чај од **mellica officinalis** (кај народот познат како чумилок, пчелинок, маточина) во кој има додадено сок од лимон.

Ако болеста зела замав треба да се изведат заразените рамки и се заменат со нови, а задоволителен ефект покажува и замената на матицата со квалитетна млада и селектионирана матица. Кај заболените семејства потребно е да се изврши дезинфекција со пламен на подницата од сандакот.

Ваароза

Вароозата или народно крлежот на пчелата е најзастапена болест на пчеларниците во Р. Македонија. Таа е паразитарно заболување причинето од паразитот **Varroa jacobsoni Oudemans**, видлив со голо око, кај кој се разликуваат машки и женски единки.

Борбата против него опфаќа повеќекратни третмани кои се дадени последователно според месеците, а најдобро е да започне во месец ноември или декември, (**прв третман**) кога во семејството нема легло. Третманот треба да се изведе со оксална киселина растворена во раствор од органско шеќер или мед (38 гр. оксална киселина во кристали се меша во 1кг.Раствор 1: 1). Овој раствор се аплицира со шприц директно врз пчелите во клубето по 50 мл. на силно развиено пчелно семејство. Надворешната температура при апликацијата треба да изнесува од 6 до максимум 12 ° Ц . Ако овој третман е изведен квалитетно за време на пролетниот развој немаме притисок од болеста.

Во месеците март и април (**втор третман**)како успешно средство против вароата се употребува и тн. **КАС 81** кој се припрема од исушен пелин и борови иглички. Некои пчелари кај нас целокупната заштита на пчелите ја базираат на ова средство кое пчеларите се повеќе го комбинираат со другите расположливи средства.

За да се обезбеди здравјето на зимските пчели, потребно е третман во месец август (трет третман). Овој третман може да се изведе со користење на мравја киселина, но мора да се внимава на надворешната температура.(мравја киселина не смее да се употребува на високи температури). За разлика од неа, можеме да третираме со тимол чија употреба не е зависна од температурните прилики.

Значи овие три третмани обезбедуваат намалување на притисокот од болеста, на ниво кое не е штетно врз развојот и продукцијата на пчелните заедници.